

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖГІРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

в.о директора

КЗ «Міжгірський
медичний фаховий коледж» ЗОР

Стець Н.В.

Протокол засідання приймальної комісії
№ 3 від 26.02) 2021 року.

**ПРОГРАМА
СПІВБЕСІДИ З БІОЛОГІЇ**

для осіб, які вступають на основі базової середньої освіти для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра за спеціальністю :

223 Медсестринство

Спеціалізація :Сестринська справа, лікувальна справа

Галузь знань :22 Охорона здоров'я

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму співбесіди вступного іспиту з біології складено для осіб, які вступають до Міжгірського медичного фахового коледжу в 2021 році на основі базової загальної середньої освіти для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра за спеціальністю 223 Медсестринство.

Програму вступного іспиту з біології складено на основі навчальної програми з біології для загальноосвітніх навчальних закладів: Біологія, 6-9 класи та на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. № 1392) з урахуванням Державного стандарту початкової загальної освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 20. 04. 2011 р. № 462) та відповідно до положень «Концепції Нової української школи»

РОЗДІЛ I: РОСЛИНИ

ВСТУП. Біологія - наука про живу природу. Різноманітність живих організмів, середовища їх існування, класифікація. Рослинний світ - складова частина природи, називати:

- основні систематичні категорії класифікації органічного світу; - царства живої природи; - науки, що вивчають життя; наводити приклади: застосування біологічних знань у практичній діяльності людини: медицині, сільському господарстві, у справі охорони природи тощо; - типів середовищ існування організмів; - рослин, що зростають у найближчому оточенні; робити висновок: про різноманітність живої природи.

Тема 1. Будова та життєдіяльність рослин. Основні процеси життєдіяльності рослини. Клітина, тканини, органи рослини, їх функції та взаємозв'язок. Середовища існування рослин. Зв'язки рослин із іншими компонентами екосистем.

Тема 2. Розмноження й розвиток рослин. Нестатеве розмноження, його види. Вегетативне розмноження. Регенерація у рослин. Статеве розмноження. Будова та різноманітність квіток. Суцвіття. Запилення, запліднення. Насінина, плід, їх будова. Вплив умов середовища на проростання насінини. Ріст і розвиток рослин.

РОЗДІЛ II: РІЗНОМАНІТНІСТЬ РОСЛИН

Тема 1. Водорості Загальна характеристика водоростей. Середовища існування. Пристосувальні риси будови й життєдіяльність водоростей.

Тема 2. Вищі спорові рослини Загальна характеристика вищих спорових рослин. Мохоподібні, плавуноподібні, хвощеподібні, папоротеподібні. Середовища існування. Пристосувальні риси будови і процесів життєдіяльності. Значення вищих спорових рослин у природі та в житті людини, називати: основні місця, де ростуть вищі спорові рослини; наводити приклади:

- видів вищих спорових рослин, що зростають у найближчому оточенні;
- значення вищих спорових рослин в природі та в житті людини;

- **Тема 3. Голонасінні** Загальна характеристика голонасінних. Середовище

існування. Пристосувальні риси будови й життєдіяльність голонасінних.
Різноманітність голонасінних рослин. Значення у природі та в житті людини,

Тема 4. Покритонасінні Загальна характеристика. Класифікація покритонасінних. Характеристика класів і окремих родин. Значення покритонасінних рослин у природі й у житті людини.

РОЗДІЛ III: ГРИБИ ТА ЛИШАЙНИКИ

Тема 1. Гриби Загальна характеристика грибів. Різноманітність грибів. Поширення, середовища існування. Значення грибів у природі і в житті людини,

Тема 2. Лишайники Загальна характеристика лишайників як симбіотичних організмів. Значення лишайників у природі й у житті людини, характеризувати.

РОЗДІЛ IV: БАКТЕРІЇ

Тема 1. Бактерії Загальна характеристика бактерій. Різноманітність. Значення у природі й у житті людини.

РОЗДІЛ V: ОРГАНІЗМИ І СЕРЕДОВИЩЕ ІСНУВАННЯ

Тема 1. Організми і середовище існування Середовище існування та його чинники. Розселення рослин у природі. Екологічні групи рослин. Життєві форми рослин. Взаємодія рослин, грибів, бактерій та їх роль в екосистемах. Охорона природи.

РОЗДІЛ VI: ТВАРИНИ

ВСТУП Тваринний світ складова частина природи. Різноманітність тварин та їх класифікація. Роль тварин у житті людини.

Тема 1. Будова і життєдіяльність тварин Основні процеси життєдіяльності тварини. Клітинна будова тварин та особливості клітин тварин. Тканини, органи і системи органів тварин, їх функції. Середовища існування тварин. Поведінка тварин.

РОЗДІЛ VII: РІЗНОМАНІТНІСТЬ ТВАРИН

Тема 1 .Найпростіші. Загальна характеристика та різноманітність найпростіших - мешканців прісних водойм (амеба протей, евглена зелена, інфузорія туфелька), морів (форамініфери та радіолярії) та ґрунту. Паразитичні найпростіші (дизентерійна амеба, малярійний плазмодій тощо). Роль найпростіших у екосистемах та їх значення для людини,

Тема 2. Багатоклітинні. Губки. Кишквопорожнинні Загальна характеристика та різноманітність багатоклітинних тварин. Тип Губки. Загальна характеристика, роль у природі та значення для людини. Тип Кишквопорожнинні. Загальна характеристика та різноманітність кишквопорожнинних. Роль кишквопорожнинних у екосистемах та значення для людини.

Тема 3. Черви Тип Плоскі черви. Загальна характеристика, різноманітність.

Круглі ієрви. Загальна характеристика, різноманітність.

Тип Кільчасті черви. Загальна характеристика, різноманітність. Роль червів у екосистемах. Значення для людини.

Тема 4. Членистоногі Загальна характеристика типу Членистоногі.

Клас Ракоподібні. Загальна характеристика класу. Різноманітність ракоподібних. Роль ракоподібних у екосистемах, їх значення для людини.

Клас Павукоподібні. Загальна характеристика класу. Різноманітність павукоподібних та їх роль у екосистемах. Значення в житті людини.

Клас Комахи. Загальна характеристика класу. Особливості розвитку. Поведінка комах. Різноманітність комах. Роль комах у екосистемах, їх значення для людини.

Тема 5. Молюски Загальна характеристика, різноманітність молюсків. Роль молюсків у екосистемах, їх значення для людини.

Тема 6. Хордові тварини. Безчерепні. Риби Загальна характеристика типу Хордові. Підтипи Безчерепні та Черепні (Хребетні). Загальна характеристика підтипу Черепні (Хребетні).

Клас Хрящові риби. Загальна характеристика класу, особливості процесів життєдіяльності, поведінки, різноманітність хрящових риб. Роль в екосистемах та господарське значення хрящових риб.

Клас Кісткові риби. Загальна характеристика класу, особливості процесів життєдіяльності. Поведінка і сезонні явища у житті риб. Різноманітність кісткових риб.

Тема 7. Земноводні Загальна характеристика класу Земноводні. Особливості процесів життєдіяльності та поведінки. Сезонні явища в житті земноводних. Різноманітність земноводних.

Тема 8. Плазуни Загальна характеристика класу Плазуни. Особливості процесів життєдіяльності й поведінки. Сезонні явища в житті плазунів. Різноманітність плазунів. Роль плазунів у екосистемах, їх значення для людини.

Тема 9. Птахи Загальна характеристика класу Птахи. Особливості життєдіяльності птахів. Риси пристосованості до польоту та різних середовищ життя. Різноманітність птахів. Розмноження і розвиток птахів.

Тема 10. Ссавці Загальна характеристика класу Ссавці. Особливості життєдіяльності ссавців. Різноманітність ссавців. Сезонні явища у житті ссавців, їхня поведінка. Роль ссавців у екосистемах, їх значення для людини.

РОЗДІЛ VIII: ОРГАНІЗМИ І СЕРЕДОВИЩЕ ІСНУВАННЯ

Тема 1. Організми і середовище існування Вплив чинників середовища на тварин. Етичне ставлення людини до інших видів тварин. Взаємовідносини людини з іншими видами тварин.

Охорона тваринного світу. Червона книга України. Природоохоронні території.

РОЗДІЛ IX: ЛЮДИНА

ВСТУП Біологічні науки, що вивчають організм людини. Значення знань про людину для збереження її здоров'я. Походження людини. Особливості виду *Ношо sapiens*.

Тема 1. Організм людини як біологічна система Поняття про біологічні системи. Особливості будови клітин. Характеристика тканин. Органи. Фізіологічні системи органів людини.

Тема 2. Опора і рух Будова і функції опорно-рухової системи. Кісткова та хрящова тканини. Розвиток кісток. Сполучення кісток. Будова скелета людини. Будова і функції скелетних м'язів. Види м'язів. Механізм скорочення м'язів. Сила м'язів, бтома м'язів.

Тема 3. Кров і лімфа Внутрішнє рідке середовище організму людини.

Склад і функції крові. Захисні функції крові. Імунітет. Специфічний і неспецифічний імунітет. Зсідання крові.

Тема 4. Кровообіг і лімфообіг .Органи кровообігу: серце і судини. Будова і функції

серця.Судинна система. Рух крові по судинах. Велике і мале кола кровообігу. Регуляція кровопостачання органів.Лімфообіг та його значення.

Тема 5. ДиханняЗначення дихання. Будова і функції органів дихання. Голосовий апарат. Дихальні рухи. Газообмін у легенях і тканинах. Нейрогуморальна регуляція дихання.

Тема 6. Харчування і травлення Енергетичні потреби організму. Типи поживних речовин. Харчування і здоров'я.Будова і функції органів травлення, травних залоз. Травлення у тонкому кишечнику. Функції товстого кишечника.

Література

Основна:

1. Андреева Н.Д., Машкова Н.Н., Соломин В.П. Биология: Пособ. для поступающих в вузы. - СПб.: РГПУ им. А.И. Герцена, 2001. - 319 с.
2. Базанова Т.І., Павіченко Ю. В Кармазина І.С., Тіткова А.М., Лінніченко В.М. Біологія, Підруч. для 9 кл- Харків: Світ дитинства; 2009 - 296с.
3. Богуцька Т.О. Тестові завдання з біології для вступників до вищих навчальних закладів (на основі базової навч. програми з біології для серед, шкіл та програми вступ, випробувань з біології до вищих навч. закладів). - Кам'янець- Поділ.: Абетка-Нова, 2003. - 112 с.
4. Богданова Т.Л., Брайон О.В., Данилова О.В. Довідник з біології. - К.: Наук, думка, 2003,- 793 с.
5. Біда О.А., Дерій С.І.Длюха Л.М., Прокопенко Л.І. Біологія: довідник для абітурієнтів та школярів загальноосвітніх закладів: навчально-методичний посібник,. К.: Літера ЛТД, 2012 - 488с.
6. Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Серебряков В.В. Біологія: Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2002. - 156с.
7. Задорожний, Костянтин Миколайович. Усі уроки біології. 9 клас - X : Вид. гр. «Основа», 2009. - 287 с. : табл.
8. Задорожний К.М. Ботаніка. Зоологія. Біологія людини. Тренувальні тести. - X, : Вид: група «Основа», 2008. - 208с.
9. Запорожець Н.В., Влащенко С.В. Біологія підручник АН ГРО ПЛЮС, 2008 - 288 с. : іл.
10. Ільченко В.Р., Рибалко Л.М., Півень Т.О. Біологія: Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. - Полтава: Довкілля - К., 2007.
11. Коваль Т.В.- Біологія: Програма вступних випробувань та приклади розв'язання задач / Уклад. Кам'янець-Поділ., 2003. - 20 с.
12. Котик Т.С., Загайко А.А., Шаламов Р.В. Тести з біології для школярів і абітурієнтів. - X.: Торсінг, 2003,- 288 с.
13. Кучеренко М.С., Вервес Ю.Г., Балан П.Г. Біологія: Довід, для абітурієнтів / - К.: Генеза, 2003. - 496 с.
14. Межжерін С.В., Межжеріна Я.О., Біологія підручник 8 клас, Освіта, 2008,
15. Морозюк С.С. Біологія: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. - Харків.: Торсінг, 2000. - 224 с.

16. Мусієнко М.М., Вервес Ю.Г., Славний П.С., Балан П.Г, Войцехівський М.Ф. Біологія: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2000. - 208с.
17. Мусієнко М.М., Славний П.С., Балан П.Г. Біологія: Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2007. - 208 с.
18. Павніченко Ю.В., Дербеньова А.Г., Шаламов Р.В. Біологія: Довід, для абітурієнтів. - Х.: Торсінг, 2003. - 288 с.
19. Підгірний В.І. Біологія: типові тестові завдання. Збірник - Х.: Факт, 2008. - 96с.
20. Присяжнюк М.С. (метод, оброб. Горяня Л.Г.) Біологія людини: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Фенікс, 2003. - 239с.
21. Сало Т.А., Попович В.П. Біологія в таблицях и схемах. 7-9 классы. - Х.: ООО «Українська книжкова мережа», 2009. - 152с
22. Соболь В.І. Біологія: Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Грамота, 2007 - 295 с. : іл.
23. Тагліна, Ольга Валентинівна. Біологія. 7 клас : розробки уроків- Х. : Веста: Вид-во "Ранок", 2008. - 303 с.
24. Фещенко Т.І. та ін., 8 клас, Біологія підручник: Гімназія, 2008 - 154с.
25. Чернышева Л.П. Биология человека: Учеб. пособ. - Д.: Центр подготовки абитуриентов, 2000. - 448 с.
26. Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю., Мотузний В.О. Біологія людини: Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2004. - 432 с.
27. Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю., Мотузний В.О. Біологія людини: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2004. - 432с.
28. Шварц Л.О. Тестові завдання для вступників. Біологія / Відп. ред. Л.О. Шварц. - Луцьк: Вежа, 2001. - 254 с.

Додаткова:

1. Андерсон О.А. Зошит для контролю знань з біології. Тести для тематичного оцінювання., Школяр, 2008
2. Бітюк М.Ю. та ін., Завдання для перевірки навчальних досягнень учнів з біології. Аксіома, 2008
3. Васютіна Т.М., Буяло Т.Є. Практикум з біології, Навчальна книга Богдан, 2007
4. Горяня Л.Г. Формування у молоді здорового способу життя через екологічну освіту, за ред. Горяної Л.Г., 9 клас, Основа, 2006
5. Деревинська Л.В. Біологія. Уроки загальної характеристики основних таксонів царств Рослини, Гриби, Бактерії., Країна мрій, 2008
6. Матяш Н.Ю., Костильов О.В., Коршевнюк Т.В., Цуруль О.А., Біологія. Збірник тренувальних тестів 7-11 класи, Весна, 2008
7. Михайлюк Т.О., Біологія. 8 клас. Завдання для тематичного оцінювання, 8 клас, Генеза, 2008
8. Мотузний В.О. Біологія людини (посібник), НАУ, 2006
9. Омельковець Я.А., Журавльов О.А., Біологія. Тести: 6-11 класи, Академія, 2007